

ПІД ЖОВТНЕВОЮ ЗОРЕЮ РОЗЦВІЛО НАШЕ СЕЛО

Старожилки розповідають, що мешканці навколишніх сіл за часів буржуазно-поміщицької Польщі заздрили користівчанам: мовляв, маєте чотирикласну школу, корчму, церкву, землі родять непогано. Але якщо допитливим оком кинув би на «гаражди» моїх земляків, то, власне, заздрити було нічого.

Днями довелось розмовляти з касиром радгоспу Г. С. Козлюк. Робітниця була в числі небагатьох бідарських дітей, кому пощастило відвідувати в 30-ті роки школу. Показала Ганна Євдокимівна кілька фотографій з особистого архіву, розповіла, як здобувала освіту. Чотирикласна публічна школа друтого ступеня в 1934 році розміщувалась у двох кімнатах (одну арендувала в поміщика Краузе). Близько 140 дітей з Користі, Самостріла, Брикова та Черниці, переважно із заможних сімей, відвідувало уроки. На потемнілій від часу фотографії видно насуспені змарнілі обличчя хлопчиків та дівчаток; латані свитини з плеча старших ледь прикривають худенькі тіла. Навіть для такої урочистої події, як фотографування, батьки не могли запропонувати дітям нічого, крім разка дрібного намиста.

Навколо попа Помазанського розмістились діти сільських дук — в них і одежина краща, і погляд впевненіший, та і обличчя не вражають жовтизною і хворобливістю.

Працювало у школі два вчителі; польською мовою велись оті 6-7 предметів, вивчення яких панівні класи вважали достатнім для «освіченості» дітей хліборобів.

Важким тягарем лягало на плечі поліщуків економічне та національне гноблення. З перших днів панування пілсудчики дозволили поміщикам і осадникам захопити краєц наділи. У Користі, наприклад, нащадки панів Омединських, Малинських, Стецьких збирали великі врожаї, бо в їх руках були родючі землі, на яких гнули спину бідарі навколишніх сіл. Церква мала 45 десятин, поміщик Краузе — 80, тридцять сімей куркулів володіли 452 десятинами. Чималий клін виділив уряд для німецьких колоністів. Неважко під-

рахувати, що залишилось безтягловим гречкосіям, якщо в сільській общині було всього 782 десятини. Знімались цілими сім'ями, їхали в Канаду, Аргентину, Бразилію, США шукати щастя, котре теж виявлялось примарним.

Але ще важчим був соціальний гніт. Життя користівчан, як і всюди на західноукраїнських землях, проходило під наглядом поліції. У сусідніх Самострілах розміщався її постерунок, куди за найменшу провинку, непослух доставляли селян. Та репресії не могли заглушити прагнення до щастя. У Користі проводилась підпід-

НА КОНКУРС «40 ЩАСЛИВИХ ЛІТ»

їх земляків були звернені на схід, їх ніколи не покидала віра, що і на західноукраїнських землях зійде сонце свободи.

Золотою сторінкою в історію більш як чотирьохсотлітнього села ввійде вересень 1939 року. Назавжди минув час пригнічення трудової людини. Земляки відчували радість визволеної праці, весною 1941 року об'єднались у колективне господарство.

Чимало бачило рідне село. Будуть ще в його біографії чорні дні тимчасової

чортополохом криївки бандерівців, осиновий кіл вбито в могилу запроданців, що патякали про «самостійну Україну». Прізвиська ж героїв золотом вписані на обеліску, про них завжди пам'ятають вдячні нащадки.

Назву ще кілька знаменних віх з історії села:

у 1948 користівчани відновили колгосп. Головою правління його стає Ермолай Скобель;

у 1949-му початкову школу, де працювало 7 вчителів, реорганізовано в семирічну;

у 1950-му створено партійну організацію. Першими комуністами стали Ми-

вляють новосілля. Є в селі бібліотека, відділення зв'язку, ошадна каса. Нещодавно на сесії сільської Ради називалось, що мої земляки мають 30 легкових автомашин, 500 холодильників, 260 газобалонних установок, 52 мотоцикли; над оселями гордо зринули телеантени.

Назву хоча б такі цифри: 2 і 34. Стільки було колись вчителів і скільки працює зараз. Зрозуміло, що і рівень знань значно якісніший у випускників десятирічки. Перелік тих, хто здобув вищу освіту, зайняв би чимало місця. І все ж назвати кілька прізвищ варто. Гордістю Користі стали ланкова Г. О. Пономар, удостоєна ордену Леніна, головний агроном М. О. Геєць, ланкова Г. І. Грицюк, трактористка М. Л. Малащук, доярка К. О. Федорович, ланкова Г. Г. Степанець, чия іррація відзначена орденом Трудового Червоного Прапора, на грудях керуючого відділення А. М. Унтіка — орден «Знак Пошани»...

Ось віхи нашого зростання: у 1963 році отримали від корови 1793 кілограми молока, через десять років надій сягнув 2725 кілограмів; відчутно зросло за цей час віддачі зернового лану, бурякових, плантацій; зведено чимало об'єктів господарського призначення.

Село сміливо дивиться в майбутнє. Невдовзі буде відкрито лікувальну амбулаторію, планується спорудження торгового комплексу, зводиться середня школа на 610 місць.

Вражають, перетворення в галузі соціально-культурного розвитку. Зараз аж не віриться, що собою кілька років до цього було неписьменими.

У братній сім'ї радянських народів розквітло рідне Полісся. Трудящі Користі, вдячні рідній партії за повсякденну турботу і далі натхненною працею примножуватимуть здобутки, приближатимуть звітле завтра.

В. ПРИСТУПЛОК,
електрик радгоспу «Корецький», депутат районної Ради.

* * *

На знімку: в універмазі «Троянда». Працівники місцевого радгоспу «Корецький» купують нові товари.

Фото А. Павловського.

ліньо-політична робота, направлена проти буржуазно-поміщицького ладу. Організаторами її були Ермолай Скобель, Євмен Гресь, Нечипор Козяр, Петро Савчук, Пантелеймон Щербак. Вони підтримували в односельців віру в кращі часи, розповсюджували серед них листівки. На хуторі був центр, звідки переправлялись через кордон комуністи, ті, хто просив притулку в СРСР. І хоч за спроби перейти кордон ув'язнювались Михайло Серета, Кіндрат Демчук, сидів у горезвісній Березі Картузкій Григорій Франчук, погляди мо-

німецько-фашистської окупаци, не повернулись з фронтів Великої Вітчизняної 40 вірних синів Вітчизни, віддадут життя в боротьбі з охвістям українського буржуазного націоналізму комсомольці Павло Ющук, Аполінарія Меломед, голова виконкому сільради Захар Поліщук, активісти Устина Щербак, Антоніна Приступлюк, Фіон Щербак.

І знову воїни з червоними зорями на кашкетах принесли волю. І знову комуністи підняли трудівників на відбудову зруйнованого в лиху годину народного господарства. Заросли

кола Сас, Михайло Тун, Василь Кравчук;

у 1956-му село радіфікували, наступного року в оселях земляків засвітилась лампочка ілліча;

у 1961 році на базі трьох господарств створено бурякорадгосп.

Що сказати про сьогодинішню долю села? Колись земляки жили в низеньких, курних, підсліпуватих хатинах. Нині вулиці прикрасили адмінбудинки, будинки культури, контора бурякорадгоспу, універмаг «Троянда», ідальня, кафе, три багатоквартирні будинки, щороку до десятка робітничих сімей спра-